

Bruxelles, 13. prosinca 2018.
(OR. en)

15561/18

AELE 67
EEE 52
N 69
ISL 49
FL 48
AND 5
MC 5
SM 6
MI 997
FISC 562

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	14661/18 AELE 57 EEE 47 N 61 ISL 45 FL 44 AND 4 MC 4 SM 5 MI 890 FISC 503 + COR 1
Predmet:	Zaključci Vijeća o homogenom proširenom unutarnjem tržištu i odnosima između EU-a i zapadnoeuropskih zemalja koje nisu članice EU-a

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o homogenom proširenom jedinstvenom tržištu i odnosima između EU-a i zapadnoeuropskih zemalja koje nisu članice EU-a, kako ih je usvojilo Vijeće (opći poslovi) 11. prosinca 2018.

ZAKLJUČCI VIJEĆA

O HOMOGENOM PROŠIRENOM UNUTARNJEM TRŽIŠTU

I ODNOSIMA IZMEĐU EU-a I ZAPADNOEUROPSKIH ZEMALJA KOJE NISU

ČLANICE EU-a

Vijeće je usvojilo sljedeće zaključke:

1. U skladu sa svojim zaključcima od 13. prosinca 2016. Vijeće je ocijenilo ukupno stanje odnosa između EU-a i sljedećih zapadnoeuropskih zemalja koje nisu članice EU-a: Republikom Islandom, Kneževinom Lihtenštajnom, Kraljevinom Norveškom, Kneževinom Andorom, Kneževinom Monakom i Republikom San Marinom. Vijeće će se vratiti na temu ukupnog stanja odnosa EU-a sa Švicarskom Konfederacijom početkom 2019. Vijeće će, prema potrebi, preispitati stanje tih odnosa za dvije godine.

ZAPADNOEUROPSKI SUSJEDI EUROPSKE UNIJE

2. Zapadnoeuropske zemlje koje nisu članice EU-a najbliži su partneri EU-a u izgradnji jače, sigurnije, konkurentnije i prosperitetnije Europe. Vijeće naglašava važnost koju EU pridaje odnosima sa svim tim posebnim partnerima istomišljenicima. Naša dugotrajna suradnja temelji se na zajedničkim temeljnim vrijednostima i interesima koji proizlaze iz zajedničke baštine i povijesti, kao i snažnih kulturnih i zemljopisnih poveznica. Gospodarska integracija u okviru proširenog unutarnjeg tržišta EU-a još nas više povezuje i pruža okvir za međuovisnost našeg budućeg prosperiteta i konkurentnosti. U protekle dvije godine naši su bliski odnosi doživjeli daljnji procvat zahvaljujući nizu inicijativa u širokom rasponu strateških područja.
3. Vijeće ponovno ističe da snaga naše gospodarske integracije ovisi o punom poštovanju četiriju sloboda unutarnjeg tržišta. Stoga je odgovornost svih država koje već sudjeluju ili žele povećati razinu sudjelovanja u proširenom unutarnjem tržištu da osiguraju njegovu cjelovitost i homogenost, kao i puno poštovanje jednakih prava i obveza za građane i poduzeća.

4. Vijeće ističe izvrsnu suradnju u područjima vanjskog djelovanja EU-a kao što su razvojna pomoć, ljudska prava i vladavina prava te zajednička vanjska i sigurnosna politika. Vijeće vrlo cijeni to što su se njegovi najbliži zapadnoeuropski partneri uskladili s instrumentima i stajalištima vanjske politike EU-a. Vijeće sa zadovoljstvom očekuje daljnju konsolidaciju i jačanje tog usklađivanja. Odlučnost EU-a i zapadnoeuropskih partnerskih zemalja koje nisu članice EU-a da dodatno ojačaju multilateralizam proizlazi iz suradnje u međunarodnim forumima.
5. Zbog geografske blizine EU i njegove zapadnoeuropske susjedne zemlje koje nisu članice EU-a suočavaju se sa zajedničkim sigurnosnim izazovima i ovise jedni o drugima u pogledu osiguravanja nacionalne i regionalne stabilnosti. Vijeće snažno pozdravlja suradnju EU-a s Islandom, Lihtenštajnom i Norveškom u području pravosuđa i unutarnjih poslova.
6. Vijeće prima na znanje izazove u zajedničkom upravljanju ribljim stokovima u sjevernoistočnom Atlantiku. Kako bi ti stokovi i dalje mogli pružati važne gospodarske koristi te kako bi se izbjeglo prekomjerno iskorištavanje stokova i stoga njihovo opadanje, hitno je potrebno postići dogovor o sveobuhvatnim sustavima s pravičnim upravljanjem, u kojima bi sve stranke, pa tako i Norveška i Island, imale odgovornost u upravljanju tim stokovima.

REPUBLIKA ISLAND

7. Vijeće cijeni blisku suradnju s Islandom u područjima kao što su istraživanje, inovacije, politika okoliša i klimatska politika te pravosuđe i unutarnji poslovi. Spremno je pojačati tu suradnju u svim područjima od zajedničkog interesa. Island je za EU važan i pouzdan partner.
8. Sporazum o EGP-u i dalje je temelj naših odnosa. U tom bi pogledu Vijeće željelo pohvaliti Island jer je povisio prioritet Sporazumu o EGP-u i resurse koji su mu posvećeni, među ostalim u pogledu pravodobnog uključivanja i provedbe zakonodavstva EU-a relevantnog za EGP.

9. Hvalevrijedan je solidni gospodarski oporavak Islanda nakon financijske i gospodarske krize 2008. Vijeće pozdravlja napredak sveobuhvatnog plana islandske vlade za uklanjanje kapitalnih kontrola bez ugrožavanja gospodarske i financijske stabilnosti zemlje. Vijeće podsjeća na to da se ograničenja mogu provesti jedino privremeno na temelju odredaba iz članka 43. Sporazuma o EGP-u.
10. Vijeće pozdravlja stupanje na snagu 1. svibnja 2018. sporazuma EU-a i Islanda o dodatnim trgovinskim povlasticama u pogledu osnovnih i prerađenih poljoprivrednih proizvoda i o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla za poljoprivredne i prehrambene proizvode. Tim se sporazumima iskazuje spremnost stranaka da promiču i razvijaju trgovinu kvalitetnim proizvodima, od čega koristi imaju potrošači, poljoprivrednici i djelatnosti na Islandu i u EU-u.
11. EU ima snažan interes da nastavi graditi i dalje razvijati svoj postojeći međusektorski angažman na Arktiku. Island je važan i pouzdan partner u arktičkim pitanjima. Vijeće sa zadovoljstvom očekuje razvoj tog posebnog partnerstva kako bi se u potpunosti iskoristile prilike koje pruža Arktik, osobito u području istraživanja i znanosti, djelovanja u poboljšanju otpornosti na klimatske promjene i sprečavanja onečišćenja. Vijeće također sa zadovoljstvom očekuje predstojeće predsjedanje Islanda Arktičkim vijećem u razdoblju od 2019. do 2021. Vijeće pozdravlja trajnu potporu Islanda inicijativi da EU dobije status promatrača u Arktičkom vijeću.
12. Podsjećajući na svoje zaključke iz prosinca 2016., Vijeće ponovno potvrđuje da odlučno podupire očuvanje međunarodno dogovorenog moratorija na komercijalni kitolov, koji je uspostavljen u okviru Međunarodne komisije za kitolov, te uvrštavanje kitova i drugih morskih vrsta na popis iz Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama (CITES). Stoga poziva Island na napuštanje komercijalnog kitolova kad krajem 2018. istekne važeća petogodišnja kvota, da poštuje međunarodno dogovoreni moratorij na komercijalni kitolov, uspostavljen u okviru Međunarodne komisije za kitolov, te da povuče svoje rezerve u okviru CITES-a za te i druge morske vrste.

KNEŽEVINA LIHTENŠTAJN

13. Odnosi između EU-a i Lihtenštajna vrlo su dobri i dinamični, a od 2016. dodatno su se intenzivirali. Vijeće cijeni kontinuiranu izvrsnu suradnju s Lihtenštajnom u područjima obuhvaćenima sporazumima o Schengenu i EGP-u, kao i u drugim područjima. Suradnja se povećala u području vanjske politike.
14. Vijeće očekuje daljnje produbljenje konstruktivne suradnje s Lihtenštajnom, osobito u okviru Ujedinjenih naroda, Vijeća Europe i OEES-a, a posebno u pogledu pitanja kao što su jačanje vladavine prava, poštovanje ljudskih prava, međunarodno kazneno pravosuđe te rješavanje problema financijskog kriminala i sprečavanje pranja novca.
15. Vijeće sa zadovoljstvom konstatira da Lihtenštajn s drugim malim zapadnoeuropskim zemljama dijeli svoje bogato iskustvo u području EGP-a i ostalih sporazuma s EU-om.
16. Sudjelovanje Lihtenštajna u automatskoj razmjeni informacija u pogledu oporezivanja, kao i njegovo rano usvajanje zajedničkog standarda izvješćivanja, u okviru koje se informacije razmjenjuju od rujna 2017., dobrodošao je doprinos znatnim globalnim promjenama u pogledu porezne transparentnosti, koje su se zbile proteklih godina.
17. Vijeće pozdravlja konstruktivan, transparentan i otvoren dijalog s Lihtenštajnom, čiji je cilj osigurati primjenu načela i svih kriterija Kodeksa EU-a o postupanju pri oporezivanju poslovanja. U tom pogledu osobito pozdravlja brzo dovršenje u 2018. zakonodavnog procesa čiji je cilj bio rješavanje pitanja koje je utvrdila Skupina EU-a za Kodeks o postupanju. Postignut napredak potvrdio je ECOFIN 2. listopada 2018.

KRALJEVINA NORVEŠKA

18. Norveška je već dugo blizak partner EU-a. EU i Norveška surađuju u prevladavanju brojnih zajedničkih izazova, kao što su klimatske promjene, migracije i zaštita naših građana. Tijekom proteklih dviju godina odnosi su u cjelini ostali izvrsni. Vijeće pozdravlja Strategiju za suradnju s EU-om (2018. – 2021.) koju je 9. svibnja ove godine donijela norveška vlada.
19. Vijeće pozdravlja kontinuiranu snažnu suradnju s Norveškom u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) te zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP) i potvrđuje predanost EU-a daljnjem jačanju te suradnje. Norveška je vidljivo doprinijela ZVSP-u proteklih godina, među ostalim sudjelovanjem u više misija koje je predvodio EU. Suradnja EU-a i Norveške temelji se na zajedničkim vrijednostima, osobito na poštovanju ljudskih prava i demokratskih načela te obuhvaća posredovanje, izgradnju mira i međunarodni program za razvoj.
20. EU i Norveška dijele snažan osjećaj odgovornosti prema svojim građanima, prirodnom okolišu i budućim generacijama. Vijeće pozdravlja neupitnu spremnost Norveške da i dalje bude pokretačka snaga u međunarodnoj suradnji u području klime te da zajedno s EU-om radi na ostvarivanju obveza preuzetih u Parizu.
21. Vijeće pozdravlja norvešku Arktičku strategiju iz ožujka 2017. u kojoj se iznosi vizija Norveške za miran, inovativan i održiv krajnji sjever te politike za ostvarivanje te vizije. Vijeće bi osobito pozdravlja kontinuiranu potporu Norveške djelovanju EU-a na Arktiku, među ostalim u kontekstu Foruma arktičkih dionika, kao i nastojanjima EU-a da postane promatrač u Arktičkom vijeću. EU i Norveška također su ključni partneri u rješavanju pitanja povezanih s oceanom, i na globalnoj i na regionalnoj razini. Blisko surađuju u području ribolova i pomorstva, istraživanja i inovacija, obrazovanja, kulture i brojnim drugim područjima.

22. Norveška je i dalje ključan dobavljač nafte i plina za EU, ali i blizak partner u razvoju drugih izvora energije. Naša je bliska suradnja ključna za energetske sigurnost EU-a i ciljeve energetske unije.
23. Vijeće pozdravlja potpisivanje 6. veljače 2018. Sporazuma između EU-a i Kraljevine Norveške o administrativnoj suradnji, suzbijanju prijevara i naplati potraživanja u području poreza na dodanu vrijednost.
24. Vijeće uvažava važnost Norveške kao jednog od glavnih trgovinskih partnera EU-a i pozdravlja stupanje na snagu 1. listopada 2018. Sporazuma između Norveške i EU-a o dodatnim trgovinskim povlasticama u pogledu osnovnih poljoprivrednih proizvoda. Vijeće odlučno ponavlja svoj poziv Norveškoj da se aktivno uključi u konstruktivan proces pregovora o liberalizaciji trgovine obrađenim poljoprivrednim proizvodima u okviru članka 2. stavka 2. i članka 6. Protokola 3 uz Sporazum o EGP-u te da to smatra prioritetom i obavi bez odgađanja. Vijeće također poziva Norvešku da nastavi s pregovorima o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, koje su važan element u međunarodnoj trgovini poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima.
25. Vijeće ponovno potvrđuje da odlučno podupire očuvanje međunarodno dogovorenog moratorija na komercijalni kitolov, koji je uspostavljen u okviru Međunarodne komisije za kitolov, te uvrštavanje kitova i drugih morskih vrsta na popis iz Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama (CITES). Stoga poziva Norvešku na prestanak određivanja kvota za kitove, da poštuje međunarodno dogovoreni moratorij na komercijalni kitolov, uspostavljen u okviru Međunarodne komisije za kitolov, te da povuče svoje rezerve u okviru CITES-a za te i druge morske vrste.

EUROPSKI GOSPODARSKI PROSTOR

26. Vijeće primjećuje da Sporazum o EGP-u i dalje funkcionira na zadovoljavajući način. Vijeće pozdravlja uključivanje određenih vrlo važnih zakonodavnih akata u Sporazum o EGP-u u protekle dvije godine, kao što su Uredba o lijekovima za pedijatrijsku upotrebu, paket mjera za ekološku proizvodnju i Opća uredba o zaštiti podataka. Potonja je najbitnija reforma u području zaštite podataka u proteklih dvadeset godina. Vijeće poziva na ulaganje povećanih napora s ciljem brze provedbe zakonodavstva u postupku, kao što su treći energetska paket, Direktiva o odobralnoj sigurnosti, Treća poštanska direktiva i zakonodavstvo o genetskim modificiranim organizmima i sprečavanju pranja novca.
27. Iako je više od polovine zakonodavnih akata EU-a koje tek treba uključiti još uvijek iz područja financijskih usluga, Vijeće napominje da su u tom području uloženi veći napor te da je u proteklm mjesecima uključeno više ključnih akata. U tom pogledu Vijeće ponavlja da se na temelju načela homogenosti i pravne sigurnosti jamči učinkovitost, održivost i, na kraju, vjerodostojnost jedinstvenog tržišta, zbog čega je potrebno da se sve stranke vode njima u pogledu funkcioniranja Sporazuma o EGP-u.
28. Vijeće pozdravlja doprinos Islanda, Lihtenštajna i Norveške smanjenju socijalnih i gospodarskih razlika u EGP-u tijekom razdoblja 2014. – 2021. u okviru EGP-a i Norveškog financijskog mehanizma. Taj je doprinos koristan za čitav EGP.
29. Vijeće pozdravlja napredak postignut u pregovorima o memorandumu o razumijevanju za razdoblje financiranja 2014. – 2021. s većinom zemalja korisnica te njegovo potpisivanje. Vijeće sa zadovoljstvom očekuje brz razvoj, odobrenje i provedbu svih programa, što će stvoriti pozitivan učinak na terenu u svim predviđenim prioritetnim sektorima. Osobito bi trebalo istaknuti potporu slobodnom i dinamičnom civilnom društvu u EGP-u.

30. Vijeće ističe da se u članku 19. Sporazuma o EGP-u navodi kako bi ugovorne stranke trebale nastaviti s naporima na postizanju postupne liberalizacije trgovine poljoprivrednim proizvodima te bi u tu svrhu svake dvije godine trebale provoditi revizije trgovinskih uvjeta u odnosu na poljoprivredne proizvode, kako bi mogle ispitati moguća odstupanja.
31. Povlačenje UK-a iz EU-a također povlači važna pitanja za države članice EFTA-e koje su članice EGP-a. Vijeće naglašava važnost očuvanja Sporazuma o EGP-u, osiguravanja nastavka homogenog EGP-a koji dobro funkcionira, kao i očuvanja cjelovitosti unutarnjeg tržišta. Treba nastaviti i, prema potrebi, u zadnjim fazama tog procesa, pojačati blizak dijalog i stalnu razmjenu informacija između EU-a i država EFTA-e koje su članice EGP-a o pregovorima između EU-a i Ujedinjene Kraljevine na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji u vezi s povlačenjem Ujedinjene Kraljevine iz EU-a.
32. EU i zemlje EGP-a u više su navrata potvrdili svoju potporu Sporazumu o EGP-u. Vijeće sa zadovoljstvom ističe da se veća pozornost posvećuje informiranju javnosti i komunikaciji, kako bi se podigla razina svijesti o važnosti Sporazuma o EGP-u za unaprjeđenje gospodarske integracije između EU-a i država EFTA-e koje su članice EGP-a te za zaštitu naših zajedničkih interesa.

KNEŽEVINA ANDORA, KNEŽEVINA MONAKO I REPUBLIKA SAN MARINO

33. Vijeće sa zadovoljstvom primjećuje da su se u protekle dvije godine vrlo dobri odnosi između EU-a i Andore, Monaka i San Marina dodatno produbili. Osobito su ih obilježili veća interakcija između EU-a i tih triju partnera i napredak postignut u pregovorima s ciljem sklapanja jednog ili više Sporazuma o pridruživanju („Sporazum”).

34. Vijeće ističe da Sporazum predviđa sudjelovanje Andore, Monaka i San Marina na unutarnjem tržištu EU-a i suradnju s EU-om u drugim područjima u kojima se donose politike. Vijeće sa zadovoljstvom primjećuje da pregovori o Sporazumu, otvoreni 18. ožujka 2015., sada ulaze u odlučujuću fazu. Vijeće, među ostalim, pozdravlja pozitivan napredak postignut s Andorom u odnosu na duhanski sektor i potiče sve stranke da aktivno nastave ulagati napore kako bi se ti pregovori brzo priveli kraju i kako bi iz njih u najboljem slučaju proizašao jedan sporazum s protokolima vezanima za te tri zemlje i prilogima o pravnoj stečevini.
35. EU je u potpunosti predan tome i spreman raditi s ciljem zaključenja rasprava o okvirnom Sporazumu do proljeća 2019. Vijeće uzima u obzir da će se pregovori o preuzimanju relevantne pravne stečevine od strane triju partnera morati nastaviti. U tom pogledu Vijeće potiče Andoru, Monako i San Marino da nastave jačati svoje administrativne kapacitete i nastoje surađivati s partnerima, među kojima i s državama članicama. Time će se svim strankama pomoći u njihovu brzom preuzimanju pravne stečevine tijekom pregovora i nakon njih, kao i u učinkovitom postupanju sa Sporazumom te njegovu praćenju, provedbi i izvršavanju.
36. Vijeće ističe kako bi se visok stupanj integracije s Andorom, Monakom i San Marinom predviđen budućim sporazumom, među ostalim, trebao temeljiti na zajedničkim vrijednostima Andore, Monaka, San Marina i Ugovora EU-a, četirima slobodama unutarnjeg tržišta i s njim povezanim horizontalnim i popratnim politikama, uspostavljanju jednakih uvjeta, dobrom poreznom upravljanju te jakim i otpornim institucijskim temeljima. Vijeće ponavlja da bi se budući sporazum nadalje trebao temeljiti na održavanju dobrog funkcioniranja i homogenosti unutarnjeg tržišta i pravne sigurnosti, uz istodobno uzimanje u obzir posebnosti svake zemlje i njihovih posebnih situacija u skladu s Izjavom o članku 8. Ugovora o Europskoj uniji.

37. Vijeće podsjeća na važnost uspostave usklađenog, učinkovitog i djelotvornog institucijskog okvira kao temelja sporazuma, kojim bi se trebalo:
- a) obuhvatiti forum za savjetovanje između stranaka kako bi se osiguralo dobro funkcioniranje i pravilna provedba sporazuma;
 - b) osigurati dinamično preuzimanje pravne stečevine EU-a u tim trima zemljama;
 - c) predvidjeti ujednačena primjena i dosljedno tumačenje odredaba sporazuma; i
 - d) obuhvaća pošten, djelotvoran i učinkovit mehanizam rješavanja sporova.
38. Vijeće ističe kako je važno da Andora, Monako i San Marino svoje zakonodavstvo o radu i socijalnoj sigurnosti te s njim povezanu praksu prilagode standardima EU-a i međunarodnim standardima.
39. Vijeće pozdravlja tekuće napore koje Andora, Monako i San Marino ulažu u prilagodbu svojeg poreznog zakonodavstva i praksi standardima EU-a i međunarodnim standardima. Vijeće napominje da je u travnju i srpnju 2018. Svjetski forum OECD-a o transparentnosti i razmjeni informacija u porezne svrhe proglasio Monako i San Marino „usklađenima” s međunarodnim standardom u pogledu razmjene informacija na zahtjev.
40. Vijeće pozdravlja konstruktivan, transparentan i otvoren dijalog s Andorom, Monakom i San Marinom s ciljem osiguravanja primjene načela i svih kriterija Kodeksa EU-a o postupanju pri oporezivanju poslovanja. S tim u vezi Vijeće podsjeća na to da je ECOFIN 5. prosinca 2017. potvrdio kako je Monako udovoljio tim načelima i kriterijima. Vijeće pozdravlja brzo dovršenje zakonodavnog procesa u Andori i San Marinu s ciljem pristupanja rješavanju pitanja koje je utvrdila Skupina EU-a za Kodeks o postupanju pri oporezivanju poslovanja do kraja 2018. Napredak koji su ostvarili Andora i San Marino potvrdio je ECOFIN 4. prosinca 2018.
-